विषमं पर्व्वतस्तैरश्मभिश्च समावृतं । निर्ज्जलं निर्म्मनुष्यञ्च बहुयोजनमायतं ।
मृगसिंहैर्वृतं घोरैरन्यैश्चापि वनेचरैः । तद्वनं मनुजव्याघ्रः सभृत्यबलवाहनः ।
लोडयामास दुष्यन्तः सूदयन् विविधान्मृगान् । बाणगोचरसम्प्राप्तांस्तत्र व्याघ्रगणान्बहून ।
पातयामास दुष्यन्तो निर्विभेद च सायकैः । दूरस्थान्सायकैः कांश्चिदभिनत्स नराधिपः ।
अभ्यासमागतांश्चान्यान् खड्गेन निरकृन्तत । कांश्चिदेणान्समाजघ्ने शक्त्या शक्तिमतांवरः । २८३५
गदामण्डलतत्त्वज्ञश्चचारामितविक्रमः । तोमरैरसिभिश्चापि गदामुषलकम्पनैः ।
चचार स विनिघ्नन्वै वन्यांस्तत्र मृगद्विजान् । राज्ञाचाद्भुतवीर्य्येण योधैश्च समरप्रियैः ।
लोड्यमानं महारण्यं तत्यजुःस्म मृगाधिपाः । तत्र विद्रुतयूथानि हतयूथपतीनि च ।
मृगयूथान्यथौत्सुक्याच्छब्दञ्चक्रुस्ततस्ततः । शुष्काश्चापि नदीर्गत्वा जलनैराश्यकर्षिताः ।
व्यायामक्लान्तहृदयाः पतन्ति स्म विचेतसः । क्षुत्पिपासापरीताश्च श्रान्ताश्च पतिता भुवि । २८४०
केचित्तत्र नरव्याघ्रैरभक्ष्यन्त बुभुक्षितैः । केचिदग्निमथोत्पाद्य संसाध्य च वनेचराः ।
भक्षयन्ति स्म मांसानि प्रकुर्व्य विधिवत्तदा । तत्र केचिद्गजा मत्ता बलिनः शस्त्रविक्षताः ।
सङ्कोच्याग्रकरान्भीताः प्राद्रवन्ति स्म वेगिताः । शकृन्मूत्रं सृजन्तश्च क्षरन्तः शोणितं बहु ।
वन्या गजवरास्तत्र मम्रुर्दुर्म्मनुजान्बहून् । तद्वनं बलमेघेन शरधारेण सम्वृतं । व्यरोचत मृगाकीर्णं राज्ञा हतमृगाधिपं ।
इत्यादिपर्व्व सम्भवपर्व्वणि शकुन्तलोपाख्याने एकोनसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ६९ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो मृगसहस्राणि हत्वा सबलवाहनः । राजा मृगप्रसङ्गेन वनमन्यद्विवेश ह । २८४५
एक एवोत्तमबलः क्षुत्पिपासाश्रमान्वितः । स वनस्यान्तमासाद्य महत्कूप्यं समासदत् ।
तच्चाप्यतीत्य नृपतिरुत्तमाश्रमसंयुतं । मनःप्रह्लादजननं दृष्टिकान्तमतीव च ।
शीतमारुतसंयुक्तं जगामान्यन्महद्वनं । पुष्पितैः पादपैः कीर्णमतीव सुखशाद्वलं ।
विपुलं मधुरारावैर्न्नादितं विहगैस्तथा । पुंस्कोकिलनिनादैश्च झिल्लीकगणनादितं ।
प्रवृद्धविटपैर्वृत्तैः सुखच्छायैः समावृतं । षट्पदाघूर्णिततलं लक्ष्म्या परमया युतं । २८५०
नापुष्पः पादपः कश्चिन्नाफलो नापि कण्टकी । षट्पदैर्न्नाप्यपाकीर्णस्तस्मिन्वै काननेऽभवत् ।
विहगैर्न्नादितं पुष्पैरलंकृतमतीव च । सर्व्वर्त्तुकुसुमैर्वृत्तैः सुखच्छायैः समावृतं । मनोरमं महेष्वासो विवेश वनमुत्तमं ।
मारुताकलितास्तत्र द्रुमाः कुसुमशाखिनः । पुष्पवृष्टिं विचित्रान्तु व्यसृजंस्ते पुनः पुनः ।
दिवस्पृशोऽथ संघुष्टाः पक्षिभिर्म्मधुरस्वनैः । विरेजुः पादपास्तत्र विचित्रकुसुमाम्बराः ।
तेषां तत्र प्रवालेषु पुष्पभारावनामिषु । रुवन्ति रावान्मधुरान् षट्पदा मधुलिप्सवः । २८५५
तत्र प्रदेशांश्च बहून् कुसुमोत्करमण्डितान् । लताग्रहपरिक्षिप्तान्मनसः प्रीतिवर्द्धनान् ।
सम्पश्यन्सुमहातेजा बभूव मुदितस्तदा । परस्पराश्लिष्टशाखैः पादपैः कुसुमान्वितैः । अशोभत वनं तत्तु महेन्द्रध्वजसन्निभैः ।
सिद्धचारणसङ्घैश्च गन्धर्व्वाप्सरसाङ्गणैः । सेवितं वनमत्यर्थं मत्तवानरकिन्नरं ।
सुखः शीतः सुगन्धीच पुष्परेणुवहोऽनिलः । परिक्रामन्वने वृक्षानुपैतीव रिरंसया ।